

ONDERNEMINGSVORMEN VOOR ZZP

Je bedrijf heeft een rechtsvorm (ondernemingsvorm) nodig. Welke vorm het beste bij jouw situatie past, lees je in deze brochure.

FNV

ZELFSTANDIGEN

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
1. Eenmanszaak	5
Voorwaarden Aansprakelijkheid Belastingen	5
Sociale zekerheid en verzekeringen Personeel	6
2. Besloten Vennootschap (BV)	8
Voorwaarden voor oprichting Aansprakelijkheid	8
BV in oprichting Jaarrekening Belastingen	9
Sociale zekerheid Verkopen Uitkering	10
3. Vennootschap onder Firma (VOF)	11
Voorwaarden Aansprakelijkheid	11
Belastingen man-vrouwfirma Sociale zekerheid en verzekeringen	12
Uittreden en overlijden Ontbinding en vereffening	13
4. Maatschap	14
Voorwaarden Maatschapscontract Aansprakelijkheid	14
Belastingen Sociale zekerheid	15
Maatschap tussen echtgenoten/partners Continuïteit/opvolging	21
5. Commanditaire Vennootschap (CV)	17
Beherende en stille vennoten Voorwaarden Contract	17
Aansprakelijkheid Belastingen	18
Sociale zekerheid Bedrijfsopvolging Ontbinding	18
6. Coöperatie	20
Wat is een coöperatie Bedrijfscoöperatie Ondernemerscoop.	20
Oprichten en in stand houden van een coöperatie	21
Belastingen Sociale Zekerheid	22
7. Stichting	33
Voorwaarden Organisatie Aansprakelijkheid	23
Belastingen Sociale zekerheid	24

INLEIDING

Als je een eigen bedrijf start, moet je een juridische vorm kiezen: een zogenoemde rechtsvorm. De rechtsvorm bepaalt niet alleen hoe je bedrijf juridisch en fiscaal is geregeld, maar ook welke aansprakelijkheden en verplichtingen erbij horen.

In Nederland zijn er verschillende rechtsvormen, zoals de eenmanszaak, de vennootschap onder firma (VOF) en de besloten vennootschap (BV). Maar er zijn ook minder bekende vormen, zoals de commanditaire vennootschap (CV) en de coöperatie.

Welke rechtsvorm het beste bij jouw onderneming past, hangt af van verschillende factoren. Denk aan je aansprakelijkheid, de fiscale voordelen, het aantal eigenaren en de groeiplannen van je bedrijf. In deze brochure bespreken we alle rechtsvormen die in Nederland bestaan. We leggen uit wat de kenmerken, voordelen en nadelen zijn, zodat je een weloverwogen keuze kunt maken.

Of je nu net begint of al ervaring hebt als ondernemer, het kiezen van de juiste rechtsvorm is een belangrijke stap voor de toekomst van je bedrijf. Met de informatie in deze brochure kun je een weloverwogen keuze maken die past bij jouw situatie en ambities.

We wensen je veel succes met je onderneming!

1. EENMANSZAAK

De meeste ondernemers kiezen voor een eenmanszaak. Je richt deze snel en eenvoudig op en je hebt meestal meer belastingvoordeel dan bijvoorbeeld bij een BV. Nadeel van de eenmanszaak is dat je met je privévermogen aansprakelijk bent voor de schulden van je bedrijf.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

Om een eenmanszaak te starten, moet je je bedrijf inschrijven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). Als ondernemer kun je maximaal één eenmanszaak oprichten, maar binnen deze rechtsvorm is het mogelijk om meerdere handelsnamen, activiteiten en vestigingen te hebben.

Let op: een eenmanszaak kan later worden omgezet in een andere rechtsvorm, zoals een bv. Ook kun je naast je eenmanszaak een andere onderneming starten onder een andere rechtsvorm, bijvoorbeeld een bv of een vof.

AANSPRAKELIJKHEID

Als eigenaar van een eenmanszaak ben je persoonlijk aansprakelijk voor alle financiële en juridische verplichtingen van je bedrijf. Er is geen scheiding tussen je privévermogen en het vermogen van de onderneming. Dit betekent dat schuldeisers zich kunnen verhalen op zowel je zakelijke als privébezit. Gaat je bedrijf failliet, dan ben jij persoonlijk failliet.

Ben je getrouwd in gemeenschap van goederen? Dan is je partner in principe ook aansprakelijk voor de schulden van je bedrijf. Met huwelijkse voorwaarden kun je dit mogelijk beperken, maar dit biedt niet altijd volledige bescherming. Laat je daarom vooraf goed adviseren door een juridisch expert of notaris.

BELASTINGEN

Als eigenaar van een eenmanszaak betaal je inkomstenbelasting over de winst. Dit valt onder box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning). Als de Belastingdienst je als ondernemer voor de inkomstenbelasting erkent, kun je gebruikmaken van belastingvoordelen zoals de mkb-winstvrijstelling (14% van de winst).

Daarnaast kunnen ondernemers die voldoen aan het uren criterium van 1.225 uur per kalenderjaar in aanmerking komen voor de zelfstandigenaftrek. Let op: de zelfstandigenaftrek wordt jaarlijks afgebouwd. Controleer de actuele bedragen en voorwaarden op de website van de Belastingdienst.

SOCIALE ZEKERHEID EN VERZEKERINGEN

Als ondernemer betaal je premies voor de volksverzekeringen en heb je recht op AOW vanaf je AOW-gerechtigde leeftijd. Deze leeftijd wordt stapsgewijs verhoogd en hangt af van de levensverwachting. De AOW is een basisvoorziening; aanvullend pensioen moet je zelf regelen. Hoe eerder je hiermee begint, hoe betaalbaarder de premie blijft.

Omdat je geen werknemer bent, kun je geen beroep doen op de Ziektewet, WW of WIA. Overweeg daarom een arbeidsongeschiktheidsvoorziening (AOV) af te sluiten. Dit kan via een particuliere verzekeraar, maar als zelfstandig ondernemer kun je ook kiezen voor de FNV Arbeidsongeschiktheidsvoorziening (FNV AOV). Dit is geen traditionele verzekering, maar een solidariteitsregeling waarin zzp'ers elkaar financieel steunen bij arbeidsongeschiktheid. De FNV AOV is toegankelijk zonder medische keuring en kent geen leeftijdsdiscriminatie. De voorziening gaat na een wachttijd van twee maanden in werking en is een betaalbaar alternatief voor een reguliere AOV. Meer informatie vind je op fnvzzp.nl/fnv-aov.

Voor ziektekosten is een basisverzekering verplicht. Je betaalt hiervoor premie aan je zorgverzekeraar en een inkomensafhankelijke bijdrage via je belastingaangifte. Aanvullende verzekeringen zijn optioneel.

Werk je als parttime-ondernemer ook in loondienst? Dan ben je alleen voor de dagen dat je werkt via je werkgever verzekerd voor werknemersverzekeringen (zoals WW en WIA). Over je inkomsten als zelfstandige bouw je geen recht op deze uitkeringen op.

EENMANZAAK EN PERSONEEL

Ook als je een eenmanszaak hebt, kun je personeel aannemen. De term eenmanszaak verwijst alleen naar de rechtsvorm en niet naar het aantal mensen dat in je bedrijf werkt. Zodra je personeel in dienst neemt, word je werkgever en moet je loonheffingen afdragen aan de Belastingdienst. Dit brengt extra administratieve verplichtingen met zich mee, zoals het opstellen van een loonadministratie en het naleven van arbeidsrechtelijke regels.

Let op: Als je personeel in loondienst neemt, kun je geen lid meer zijn van FNV Zelfstandigen. Wij zijn er speciaal voor zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). Dit beleid voorkomt mogelijke belangentegenstellingen tussen zelfstandigen en werkgevers binnen de vakbond.

2. BESLOTEN VENNOOTSCHAP (BV)

Als je een bedrijf opricht, kun je kiezen voor de BV als rechtsvorm. Voordeel van een BV is dat het een rechtspersoon is. Dit betekent dat niet jij, maar de BV in de meeste gevallen aansprakelijk is voor eventuele schulden. Je kunt een BV alleen oprichten, of samen met anderen.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

- Voor de oprichting van een Besloten Vennootschap (BV) is een notariële akte nodig. In deze akte worden de statuten van de BV vastgelegd. De statuten bevatten belangrijke bepalingen zoals het nominale bedrag van de aandelen, de wijze van benoeming en ontslag van bestuurders en commissarissen, de bevoegdheden van de verschillende organen, de vergaderregels, en de regels voor de overdracht van aandelen.
- De notaris is verantwoordelijk voor het opstellen en ondertekenen van de oprichtingsakte en controleert de juridische aspecten van de statuten.
- Bij de oprichting van de BV moet er een kapitaalstorting plaatsvinden. Het minimale startkapitaal is € 0,01. Dit kapitaal kan zowel in geld als in natura (bijvoorbeeld goederen of intellectueel eigendom) worden gestort. In het geval van een natura-storting is een deskundige toetsing vereist om de waarde van de ingebrachte goederen vast te stellen.
- Na de oprichting moet de BV worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Pas nadat de BV is ingeschreven, wordt deze officieel erkend als rechtspersoon.
- Totdat de inschrijving in het Handelsregister is voltooid, ben je als oprichter persoonlijk aansprakelijk voor de verplichtingen van de BV. Zodra de inschrijving heeft plaatsgevonden, ben je als oprichter niet langer persoonlijk aansprakelijk, behalve in gevallen van fraude of misbruik van de BV.

AANSPRAKELIJKHEID

Met een BV ben je in principe niet persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van je bedrijf. Bezit je als directeur minstens 5% van de aandelen? Dan heb je een 'aanmerkelijk belang' en ben je directeur-groootaandeelhouder. In dat geval laten de banken je vaak ook privé tekenen voor leningen, waardoor je alsnog persoonlijk aansprakelijk wordt.

OOK KUN JE PERSOONLIJK AANSPRAKELIJK ZIJN ALS:

- Je te zware contracten bent aangegaan en wist (of kon voorzien) dat de BV hieraan niet kon voldoen.
- Je de Belastingdienst niet op tijd meldt dat je de belastingen en premies niet kunt betalen.
- Je de belastingen en premies niet kunt betalen door onbehoorlijk bestuur in de drie jaar voor de melding aan de Belastingdienst.
- De BV failliet gaat door onbehoorlijk bestuur in de drie voorgaande jaren. Onbehoorlijk bestuur is bijvoorbeeld het niet deponeren van jaarstukken.

BV IN OPRICHTING

Al vóórdat je een BV opricht, kun je een onderneming hebben. Bijvoorbeeld omdat je je bedrijfsactiviteiten al bent gestart. Treed je namens deze 'BV in oprichting' naar buiten? Dan ben je persoonlijk aansprakelijk voor de rechtshandelingen. Het is dus verstandig om pas rechtshandelingen te verrichten nadat de BV is opgericht. Een voorbeeld van een rechtshandeling is het kopen van zaken en goederen voor het bedrijf.

JAARREKENING DEPONEREN

Je BV moet elk jaar jaarstukken opstellen en deponeren bij de Kamer van Koophandel. Welke gegevens je moet deponeren, hangt af van de omvang van je bedrijf. Hoe groter een onderneming, hoe meer financiële informatie er openbaar gemaakt moet maken.

EEN JAARREKENING BESTAAT UIT VERSCHILLENDE ONDERDELEN:

1. De balans.
2. De winst- en verliesrekening.
3. De toelichting.

Voor een volledige overzicht van de onderdelen die een onderneming moet deponeren kun je de website van de Kamer van Koophandel raadplegen: kvk.nl

BELASTINGEN

Als directeur-grotaandeelhouder (DGA) betaal je inkomstenbelasting over je salaris. De Belastingdienst verplicht je een gebruikelijk loon te ontvangen, met een minimum van € 45.000 per jaar (2024).

Daarnaast kun je als aandeelhouder dividend uitkeren. Over dit dividend betaal je 15% dividendbelasting. Als je de winst volledig aan jezelf toekent als enig aandeelhouder, moet je daar inkomstenbelasting over betalen. Let op: de belastingtarieven kunnen jaarlijks wijzigen, dus het is belangrijk om de aangifte goed bij te houden en de tarieven te controleren.

Let op: Bij een BV heb je geen recht op mkb-vrijstelling en zelfstandigenaftrek.

SOCIALE ZEKERHEID

Als directeur-groootaandeelhouder ben je werknemer van de BV voor de sociale verzekeringen, behalve als:

- Je 50% of meer van de stemmen in de aandeelhoudersvergadering hebt (samen met je partner).
- Jij en je directe familieleden ten minste tweederde van de aandelen bezitten.
- Je niet tegen je wil kunt worden ontslagen.

BV VERKOPEN

Bij de verkoop van je BV verkoop je aandelen of de onderneming (machines, inventaris, etc.). Bij aandelenverkoop betaal je als directeur-groootaandeelhouder inkomstenbelasting. Verkoop je de onderneming, dan betaalt de BV vennootschapsbelasting over de (boek)winst. Als de verkopende BV een holding is, wordt er in principe geen belasting over de opbrengst geheven.

UITKERINGSTOETS

Sinds 1 oktober 2012 moeten bestuurders van een BV een uitkeringstoets uitvoeren voordat zij geld onttrekken aan de BV, bijvoorbeeld bij dividenduitkering. Hierbij moet beoordeeld worden of er voldoende liquiditeit is om de opeisbare schulden te kunnen betalen, zowel op het moment van de uitkering als in de toekomst. Als er twijfel is, kan bijvoorbeeld een accountant adviseren of de uitkering verantwoord is. Bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk voor eventuele tekorten (plus rente) die ontstaan door een onterecht uitgekeerde dividend.

3. VENNOOTSCHAP ONDER FIRMA (VOF)

Wil je samen met andere ondernemers een bedrijf beginnen? Dan kun je bijvoorbeeld kiezen voor een Vennootschap Onder Firma (VOF). Alle vennoten brengen iets in de VOF in. Bijvoorbeeld geld, goederen of arbeid. Een minimumkapitaal is niet nodig.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

Voor de oprichting van een Vennootschap Onder Firma (VOF) schrijf je je in bij de Kamer van Koophandel. Daarnaast stel je een vennootschapscontract op met afspraken over bijvoorbeeld de bevoegdheden van de vennoten, de inbreng, de verdeling van de winst, en wat er gebeurt bij langdurige afwezigheid door ziekte. Het contract legt ook vast hoe de vennoten uit elkaar gaan als de samenwerking niet loopt zoals gepland.

Het vastleggen van het contract bij een notaris is niet verplicht, maar het is wel aan te raden, zodat alle vennoten precies weten waar ze aan toe zijn. Een juridisch adviseur of accountant kan helpen bij het opstellen van het contract.

Het wordt geadviseerd om bij de oprichting gelijkwaardige identiteiten te kiezen, bijvoorbeeld twee natuurlijke personen of twee BV's. Als je bijvoorbeeld kiest voor een BV en een eenmanszaak en de BV komt in financiële problemen, kan de eenmanszaak persoonlijk aansprakelijk zijn voor de schulden van de BV.

AANSPRAKELIJKHEID

Als vennoot in een VOF ben je persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de onderneming, ook als een andere vennoot de schulden heeft gemaakt. Schuldeisers kunnen in eerste instantie de schulden verhalen op het vermogen van de VOF. Als dit onvoldoende is, kunnen ze aanspraak maken op het privévermogen van jou en je echtgenoot.

Je kunt de aansprakelijkheid van je echtgenoot beperken door huwelijkse voorwaarden op te stellen. Het is verstandig om deze huwelijkse voorwaarden jaarlijks bij de notaris te actualiseren om te zorgen dat ze blijven voldoen aan de geldende regels.

INSCHRIJVEN EN TEKENBEVOEGDHEID

Je moet je VOF inschrijven in het handelsregister van de KVK. In het vennootschapscontract kun je afspreken dat de vennoten slechts tot een bepaald bedrag contracten mogen aangaan namens de VOF, bijvoorbeeld tot € 10.000. Als je deze beperking van de tekenbevoegdheid inschrijft in het handelsregister, geldt deze ook voor derden. Zo weten de vennoten precies waarvoor ze bevoegd zijn te tekenen, en kunnen zakenpartners dit verifiëren in het handelsregister. Als een onbevoegde vennoot een contract sluit, is de vennoot zelf aansprakelijk, niet de VOF.

BELASTINGEN

De vennoten van een VOF betalen inkomstenbelasting over hun eigen winst. Elke vennoot wordt als zelfstandige ondernemer beschouwd en heeft recht op aftrekposten en vrijstellingen, zoals de ondernemersaftrek, investeringsaftrek en fiscale oudedagsvoorziening. Dit geldt voor natuurlijke personen. Vennoten die via een BV opereren, vallen niet onder deze regel, aangezien een BV belasting betaalt over de winst (vennootschapsbelasting) en de belastingplicht van de DGA (directeur-grotaandeelhouder) anders geregeld is.

MAN-VROUWFIRMA

Een man-vrouwfirma is een VOF tussen partners. Als de Belastingdienst beide partners als zelfstandig ondernemer beschouwt, kan dit dubbel belastingvoordeel opleveren, zoals aftrekken van ondernemersaftrekken. Dit voordeel geldt echter alleen als beide partners daadwerkelijk ondernemers zijn in de zelfde onderneming. Bijvoorbeeld, als de één tegelzetter is en de ander de boekhouding doet, kan de boekhoudende partner geen ondernemersaftrekken claimen, tenzij hij of zij ook actief is in de tegelzetbranche of een ander ondernemerschap uitoefent.

Een nadeel van een man-vrouwfirma is dat beide partners persoonlijk aansprakelijk zijn voor de schulden van de VOF. Huwelijkse voorwaarden hebben geen effect op de aansprakelijkheid van beide partners in de VOF.

SOCIALE ZEKERHEID EN VERZEKERINGEN

Als vennoot ontvang je AOW vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd, die in de komende jaren stapsgewijs verhoogd wordt naar 67 jaar. Voor een aanvullend pensioen ben je zelf verantwoordelijk. Begin hier zo vroeg mogelijk mee om de premie betaalbaar te houden.

Als vennoot kun je geen aanspraak maken op de Ziektewet, WW of WIA. Het is dus belangrijk om zelf een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) af te sluiten. Als het niet lukt om via het reguliere verzekeringscircuit een AOV af te sluiten, kun je bij het UWV terecht, maar je moet de verzekering dan wel binnen 13 weken na het einde van je dienstverband of uitkeringssituatie aanvragen.

Voor ziektekosten is een basisverzekering verplicht. Je betaalt premie aan je ziektekostenverzekeraar en een bijdrage via je belastingaangifte.

UITTREDEN OF OVERLIJDEN VAN EEN VENNOOT

Als een vennoot stopt of overlijdt, eindigt de VOF in principe. Wil je echter dat de VOF blijft bestaan na het wegvallen van een vennoot, dan kun je dit regelen in het vennootschapscontract. In dat contract kun je afspraken maken over het doorlopen van de VOF met bijvoorbeeld een nieuwe vennoot of als eenmanszaak. Het is belangrijk om vooraf vast te leggen wat er gebeurt in geval van uittreden of overlijden, zodat dit duidelijk is voor de overige vennoten en de continuïteit van de onderneming gewaarborgd blijft.

ONTBINDING EN VEREFFENING

Na de ontbinding van een VOF moeten de vennoten de schulden van de onderneming betalen en hun aandeel in de onderneming terugkrijgen, dit kan in natura of in geld (de zogenaamde vereffening). Het restant van de activa wordt vervolgens op basis van ieders winstaandeel verdeeld.

Als er niet genoeg liquide middelen zijn om de schulden af te lossen, moeten de vennoten onderling bijstorten, naar rato van hun aandeel in het verlies. Het is belangrijk om te weten dat schuldeisers de vennoten hoofdelijk aansprakelijk kunnen stellen voor het volledige bedrag van de schulden, dus elke vennoot kan persoonlijk aansprakelijk zijn voor de gehele schuld.

4. MAATSCHAP

Wil je je beroep samen met anderen als zelfstandig ondernemer uitvoeren? Bijvoorbeeld als tandarts, architect, fysiotherapeut of advocaat? Dan kun je de maatschap als rechtsvorm kiezen. In een maatschap beoefen je je beroep samen uit met je partners (maten) onder een gemeenschappelijke naam. In een maatschap zijn de maten gelijkwaardig. Elke maat brengt iets in (geld, arbeid, goederen) en de winst wordt gedeeld.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

Je moet je maatschap inschrijven in het handelsregister van de KVK.

MAATSCHAPSCONTRACT

Het is raadzaam om een maatschapscontract op te stellen waarin de afspraken tussen de maten (partners) worden vastgelegd. Dit contract regelt onder andere de verdeling van winst, de inbreng, de bevoegdheden van de maten, de procedures bij uittreden of overlijden, en de eventuele aansprakelijkheid.

In tegenstelling tot de oprichting van een BV of VOF, is een notariële akte voor een maatschap niet verplicht. Het maatschapscontract kan wel door een notaris worden opgesteld, maar dat is niet verplicht.

AANSPRAKELIJKHEID

Binnen een maatschap zijn de maten persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de maatschap. Dit betekent dat elke maat met zijn privévermogen aansprakelijk kan worden gesteld voor de verplichtingen van de maatschap, zowel voor schulden die door hemzelf als door andere maten zijn aangegaan. De aansprakelijkheid is onbegrensd en hoofdelijke aansprakelijkheid houdt in dat schuldeisers ieder van de maten afzonderlijk kunnen aanspreken voor de volledige schuld, niet slechts hun eigen aandeel in de schulden.

Daarnaast geldt dat een maat niet alleen aansprakelijk is voor de handelingen die hij zelf verricht binnen de maatschap, maar ook voor de handelingen die door de andere maten zijn verricht, mits die binnen de normale bedrijfsvoering vallen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een contract of verplichting die door een andere maat namens de maatschap is aangegaan.

Er zijn wel enkele mogelijkheden om de risico's te beperken. Maten kunnen bijvoorbeeld onderling afspraken maken over de verdeling van aansprakelijkheid bij bepaalde situaties, maar dit beschermt niet tegen externe schuldeisers. Ook kunnen maten overwegen een verzekering af te sluiten, bijvoorbeeld een aansprakelijkheidsverzekering voor de maatschap of een beroepsaansprakelijkheidsverzekering, afhankelijk van de sector waarin de maatschap actief is.

BELASTINGEN

In de meeste gevallen ziet de Belastingdienst je als zelfstandig ondernemer en heb je recht op belastingvoordelen, zoals de ondernemersaftrekken (bijvoorbeeld de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek), investeringsaftrek en de aftrekbaarheid van lijfrente voor je pensioenopbouw. Je betaalt inkomstenbelasting over de winst die je als ondernemer maakt.

De hoogte van de belasting die je betaalt, wordt bepaald door de progressieve belastingtarieven in de inkomstenbelasting, waarbij hogere winsten zwaarder belast worden. Je kunt daarnaast in sommige gevallen belastingvoordelen behalen door het aftrekken van bedrijfskosten en investeringen die je doet voor de onderneming. Houd er rekening mee dat de belastingregels jaarlijks kunnen veranderen, dus het is verstandig om je belastingaangifte bij te houden en indien nodig advies in te winnen van een belastingadviseur.

SOCIALE ZEKERHEID

Als maat in een maatschap ben je geen werknemer en val je dus niet onder de werknemersverzekeringen, zoals de WW (Werkloosheidswet) of de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen). Je hebt recht op AOW (Algemene Ouderdomswet) vanaf je 67e jaar. De AOW biedt echter een basisinkomen, dat niet voldoende is voor je gehele levensonderhoud.

Voor je aanvullend pensioen ben je zelf verantwoordelijk. Het is aan te raden om hier zo vroeg mogelijk mee te beginnen, omdat de premie dan vaak lager is en je een groter vermogen kunt opbouwen voor je pensioen. Er zijn verschillende manieren om je pensioen te regelen, zoals via een lijfrenteverzekering of door zelf een pensioenvoorziening op te bouwen via een bank- of beleggingsrekening.

MAATSCHAP TUSSEN ECHTGENOTEN/PARTNERS

De maatschap is ook geschikt voor echtgenoten of partners. Afhankelijk van het overige inkomen en de aftrekposten van de partners kan een fiscaal gunstige winstverdeling mogelijk zijn. Deze moet wel in evenwicht zijn met het verrichte werk. Als één partner bijvoorbeeld 90% van het werk doet, dan kan de winstverdeling niet 50/50 zijn. De Belastingdienst eist dat de winstverdeling redelijk en in verhouding staat tot de werkelijke inzet van de partners. Het is belangrijk om dit goed vast te leggen en eventueel met een belastingadviseur te bespreken om misverstanden met de Belastingdienst te voorkomen.

CONTINUÏTEIT/BEDRIJFSOPVOLGING

De maatschap eindigt als een maat uittreedt of overlijdt. Om de continuïteit van de maatschap te waarborgen, kun je in het maatschapscontract vastleggen dat de overblijvende maten de maatschap kunnen voortzetten, eventueel met een nieuwe maat. Dit zorgt ervoor dat de maatschap blijft voortbestaan, ook als een van de partners vertrekt. Als de maatschap wordt ontbonden, vindt er een vereffening plaats, waarbij de overgebleven bezittingen en schulden van de maatschap verdeeld worden, volgens dezelfde regels die gelden voor een VOF. Het is belangrijk om afspraken hierover duidelijk vast te leggen in het contract om onduidelijkheden bij het beëindigen van de maatschap te voorkomen.

5. COMMANDITAIRE VENNOOTSCHAP (CV)

Wil je een VOF beginnen, maar heb je te weinig kapitaal? Of zoek je een betrokken geldschieter? Dan is de commanditaire vennootschap (CV) misschien iets voor jou. De geldschieter wordt je (stille) vennoot en heeft zo een directe band met je bedrijf.

BEHERENDE EN STILLE VENNOTEN

Een commanditaire vennootschap (CV) is een bijzondere vorm van de VOF en bestaat uit twee soorten vennoten: de beherende en stille vennoten. De beherende vennoot heeft de dagelijkse leiding over het bedrijf en is volledig aansprakelijk voor de schulden van de CV. De stille vennoot is enkel financieel betrokken en neemt geen actieve rol in de bedrijfsvoering. De stille vennoot is in principe niet persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de CV, maar zijn aansprakelijkheid is beperkt tot de door hem ingelegde kapitaal.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

Je moet de CV inschrijven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Hierbij geef je de persoonlijke gegevens van de beherende vennoten op, zoals naam, adres en woonplaats. Van de stille vennoten geef je aan hoeveel er zijn en wat hun inbreng is. Het is ook belangrijk om een oprichtingsakte te hebben waarin de rechten, plichten, en winstverdeling van de vennoten worden vastgelegd.

VENNOOTSCHAPSCONTRACT

Een vennootschapscontract is niet verplicht voor het oprichten van een CV. Het is echter sterk aanbevolen om belangrijke afspraken, zoals de winstverdeling tussen de beherende en stille vennoten, schriftelijk vast te leggen. Dit zorgt voor duidelijkheid en voorkomt mogelijke conflicten in de toekomst. Bij het opstellen van de overeenkomst kun je de hulp inschakelen van een accountant of juridisch adviseur.

AANSPRAKELIJKHEID

Als beherend vennoot ben je persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de CV. Dit betekent dat je privévermogen op het spel staat als de CV failliet gaat. Een stille vennoot daarentegen is in principe alleen aansprakelijk voor het bedrag dat hij heeft ingebracht in de CV. Echter, als een stille vennoot zich actief als beherend vennoot gedraagt door de CV naar buiten toe te vertegenwoordigen, kan hij ook privé aansprakelijk worden voor de schulden van de CV.

BELASTINGEN

Als beherend vennoot betaal je inkomstenbelasting over je aandeel in de winst van de CV. De Belastingdienst beschouwt je als ondernemer, wat je recht geeft op belastingvoordelen zoals de ondernemersaftrek, investeringsaftrek en fiscale oudedagsvoorziening (bijvoorbeeld lijfrenteafrekken). Een stille vennoot wordt doorgaans niet als ondernemer gezien. Hij is wel belastingplichtig over zijn winstdeel, maar heeft geen recht op de ondernemersaftrekken. Hij kan echter wel profiteren van belastingvoordelen voor investeringen, zoals de investeringsaftrek en willekeurige afschrijving, als hij investeert in de onderneming.

SOCIALE ZEKERHEID

Als eigenaar van een CV krijg je AOW na je 67e, de huidige AOW-gerechtigde leeftijd (deze kan in de toekomst verder worden verhoogd, afhankelijk van de levensverwachting). Dit is een minimuminkomen. Aanvullend pensioen moet je zelf verzorgen. Begin hier zo vroeg mogelijk mee, want dan is de premie nog betaalbaar. Je bent geen werknemer en kunt dus geen beroep doen op de Ziektewet, W/W of WIA. Sluit daarom zelf een arbeidsongeschiktheidsverzekering af. Lukt dit niet via het reguliere verzekeringscircuit, dan kun je een verzekering afsluiten via het UWV. Je moet de verzekering wel binnen 13 weken na het einde van je dienstverband of uitkeringssituatie bij het UWV aanvragen.

BEDRIJFSOPVOLGING

Volgens de wet eindigt de CV als een vennoot stopt of overlijdt. Je kunt in het CV-contract regelen dat de overige vennoten het bedrijf toch kunnen voortzetten. Bijvoorbeeld met een nieuwe vennoot.

ONTBINDING CV

Na de ontbinding van een CV betalen de vennoten de schulden en krijgen ze hun aandeel terug (vereffening). Het restant wordt op basis van ieders winstaandeel verdeeld. Als er voor het afbetalen van de schulden te weinig geld is, dan moeten de behorende vennoten bijbetalen, omdat zij hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de schulden van de CV. De stille vennoot hoeft niet meer bij te dragen dan zijn oorspronkelijke inbreng.

6. COÖPERATIE

Wil je als individuele ondernemer profiteren van de voordelen van een collectief? Bijvoorbeeld van gezamenlijke inkoop of marketing? Misschien is de rechtsvorm coöperatie dan iets voor jou. Deze vorm kan ook geschikt zijn als je klanten steeds meer eisen stellen aan je dienstverlening. Als individuele ondernemer kun je bijvoorbeeld in de problemen komen als je ziek wordt. Bij een coöperatie kunnen andere leden dan je werk overnemen.

WAT IS EEN COÖPERATIE?

Een coöperatie is een juridische structuur die wordt opgericht door leden (deelnemers) om gezamenlijk een bepaald doel te bereiken, zoals het aangaan van overeenkomsten en het faciliteren van activiteiten voor de leden. Coöperaties komen vaak voor bij ondernemers die gezamenlijk profiteren van schaalvoordelen, bijvoorbeeld door inkoop of het gezamenlijk aanbieden van diensten.

BEDRIJFSCOÖPERATIE

Een bedrijfscoöperatie is een coöperatie die zakelijke belangen van haar leden behartigt, zoals gezamenlijk inkopen, het aanbieden van gezamenlijke diensten of het uitvoeren van gezamenlijke marketingactiviteiten. Een bekend voorbeeld is FrieslandCampina, een grote zuivelcoöperatie waarbij melkveehouders als leden samenwerken en meedelen in de winst van de coöperatie.

ONDERNEMERSCOÖPERATIE

Een ondernemerscoöperatie is een coöperatie waarbij zelfstandige ondernemers samenwerken om gezamenlijke projecten aan te nemen die zij alleen niet kunnen uitvoeren. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een groot project dat te complex of te groot is voor een individuele ondernemer. Voor klanten biedt deze coöperatie als voordeel dat zij één aanspreekpunt hebben, waardoor de coöperatie als geheel meer zekerheid kan bieden over de tijdige oplevering en de uitvoering van het project.

LET OP

Leden die aan zo'n project deelnemen (als natuurlijke persoon, niet als rechtspersoon) moeten ook nog andere opdrachtgevers hebben om te worden beschouwd als ondernemer voor de inkomstenbelasting.

OPRICHTEN EN IN STAND HOUDEN VAN EEN COÖPERATIE

Een coöperatie kan worden opgericht door minimaal twee personen, hoewel het vaak wordt opgericht door meerdere ondernemers. De hoogste zeggenschap ligt bij de algemene ledenvergadering, die het bestuur benoemt. Bij de oprichting van een coöperatie moet een notariële akte worden opgesteld en de coöperatie moet worden ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. De leden dragen bij aan de kosten van oprichting en de administratiekosten voor het in stand houden van de coöperatie.

De winst kan bijvoorbeeld worden verdeeld op basis van het werk dat een lid voor de coöperatie heeft uitgevoerd, maar de leden mogen zelf afspraken maken over de verdeling van de winst. Dit wordt vaak vastgelegd in de statuten of een coöperatie-overeenkomst. Het is belangrijk dat de verdeling van de winst transparant en eerlijk is, in overeenstemming met de bijdragen van de leden aan de coöperatie.

AANSPRAKELIJKHEID

De coöperatie zelf is als rechtspersoon aansprakelijk voor haar schulden. Als de coöperatie wordt ontbonden en er zijn nog schulden, dan kunnen de leden onderling aansprakelijk zijn voor het aflossen van deze schulden. De mate van aansprakelijkheid hangt af van de statuten en de afspraken die binnen de coöperatie zijn gemaakt.

Als je de aansprakelijkheid van de leden wilt beperken, kun je kiezen voor een 'coöperatie met beperkte aansprakelijkheid' (BA) of een 'coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid' (UA). Dit biedt extra bescherming voor de leden, aangezien hun persoonlijke aansprakelijkheid beperkt is of uitgesloten wordt.

Bij een ondernemerscoöperatie, zoals een coöperatie waar zelfstandigen samenwerken, kunnen de leden die deelnemen aan een specifiek project aansprakelijk zijn voor de uitvoering van dat project. Dit kan in de statuten of projectovereenkomst worden geregeld.

Als je bestuurder bent van de coöperatie, ben je onderhevig aan de anti-misbruikwetgeving. Dit houdt in dat bestuurders persoonlijk aansprakelijk kunnen worden gesteld als zij hun taken niet naar behoren uitvoeren of in strijd handelen met de wet. Dit geldt vooral als er sprake is van onrechtmatig handelen, zoals fraude of het nemen van onredelijke risico's.

BELASTINGEN

1. Coöperatie: Een coöperatie zelf betaalt vennootschapsbelasting over de winst die zij maakt. Dit is vergelijkbaar met andere rechtspersonen zoals bv's. De belasting wordt geheven over de opbrengsten van de coöperatie na aftrek van kosten en eventuele belastingvoordelen.
2. Leden: De leden van de coöperatie betalen belasting over het inkomen dat zij ontvangen uit hun lidmaatschap. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van winstuitkeringen of vergoedingen die de coöperatie aan de leden uitkeert. De leden moeten deze inkomsten opnemen in hun eigen aangifte inkomstenbelasting, net als andere inkomsten uit ondernemingen.

De structuur van de belastingheffing kan variëren afhankelijk van de specifieke opzet van de coöperatie, bijvoorbeeld of de coöperatie meer winst uit onderneming haalt of bijvoorbeeld een bepaalde fiscale regeling toepast. Het is dus altijd goed om de belastingpositie van een coöperatie in detail te bespreken met een belastingadviseur.

SOCIALE ZEKERHEID

Ben je lid-bestuurder van een coöperatie met werknemerszelfbestuur? Dan heb je een fictieve dienstbetrekking en gelden voor de inhoudingen op het loon dezelfde regels als bij een normale dienstbetrekking.

7. STICHTING

Wil je een bepaald sociaal of ideëel doel realiseren, zoals natuurbehoud, hulp aan andere mensen of de verspreiding van cultuur? En heb je hiervoor een vermogen beschikbaar? Dan kun je kiezen voor de stichting als rechtsvorm.

VOORWAARDEN VOOR OPRICHTING

Je richt een stichting op met een akte van de notaris. Hierin verklaar je dat je de stichting in het leven roept en bepaal je de statuten. Je kunt een stichting alleen oprichten (ook via je testament) of samen met anderen. Ook een rechtspersoon (zoals een BV) kan een stichting oprichten.

In de statuten staan onder meer:

- De naam van de stichting, met het woord 'stichting' als deel van de naam.
- Het doel van de stichting.
- Hoe bestuurders benoemd en ontslagen worden.
- De vestigingsplaats van de stichting.
- Waar het geld naartoe gaat als de stichting wordt opgeheven.

Meestal staan er ook regels over de organisatie in de statuten. Als je de statuten wilt wijzigen, dan heb je ook een akte van de notaris nodig. Je moet je stichting inschrijven in het handelsregister van de KVK.

ORGANISATIE

Een stichting heeft een bestuur, maar geen leden. Een stichting kan een onderneming hebben. Je moet de winst van de onderneming besteden aan het doel. Je mag de winst dus niet aan jezelf toekennen. De bestuurders van een stichting zijn niet in loondienst, maar kunnen wel een vergoeding ontvangen voor hun werkzaamheden. Ook kan een stichting personeel in dienst nemen.

AANSPRAKELIJKHEID

Een stichting is een rechtspersoon. Dit betekent dat de bestuurders in principe niet aansprakelijk zijn voor de schulden. Er zijn wel uitzonderingen op deze regel. Bestuurders zijn bijvoorbeeld wel aansprakelijk bij wanbestuur, of als de stichting niet is ingeschreven in het handelsregister (zie ook aansprakelijkheid bij de BV).

BELASTINGEN

Een stichting met een onderneming betaalt vennootschapsbelasting. Een onderneming is een organisatie van kapitaal en arbeid, die winst probeert te maken door deel te nemen aan het economisch verkeer. Of de stichting btw moet inhouden en afdragen aan de Belastingdienst, hangt af van je specifieke situatie. Vraag dit na bij een belastingdeskundige of de Belastingdienst.

SOCIALE ZEKERHEID

Als bestuurder ben je in principe niet in loondienst van de stichting en val je dus niet onder de werknemersverzekeringen.

TOT SLOT NOG EEN PAAR TIPS VAN FNV ZELFSTANDIGEN:

TIP 1: DENK GOED NA OVER JE AANSPRAKELIJKHEID

Bij sommige ondernemingsvormen ben je als ondernemer privé aansprakelijk voor schulden (bijvoorbeeld een eenmanszaak of VOF), terwijl bij andere vormen, zoals een BV of een coöperatie, de aansprakelijkheid beperkt is tot het vermogen van de onderneming zelf. Het is belangrijk om de risico's van je bedrijfsactiviteiten in overweging te nemen bij het kiezen van de juiste structuur.

TIP 2: OVERWEEG DE FISCALE VOOR- EN NADELEN

Elke ondernemingsvorm heeft verschillende fiscale voordelen en verplichtingen. Bijvoorbeeld, de belastingdruk kan variëren afhankelijk van of je een eenmanszaak, een BV of een coöperatie hebt. Het is belangrijk om te kijken naar de belastingvoordelen (zoals aftrekken of investeringsvoordelen) en de kosten van administratie en belastingaangiften, die kunnen variëren per rechtsvorm.

TIP 3: BEDENK OF JE ALLEEN WILT WERKEN OF MET ANDEREN

Als je van plan bent om samen te werken met anderen, bijvoorbeeld zakenpartners, dan kan een VOF, maatschap of een coöperatie beter bij je passen. Deze vormen maken het makkelijker om samen beslissingen te nemen en verantwoordelijkheden te delen. Als je liever zelfstandig werkt, is een eenmanszaak of een BV wellicht geschikter, afhankelijk van je voorkeur voor aansprakelijkheid en belastingstructuur.

Aan de informatie uit dit document kunnen geen rechten worden ontleend. FNV Zelfstandigen heeft bij de samenstelling van deze brochure de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht, maar is niet verantwoordelijk en kan niet aansprakelijk gehouden worden voor directe of indirecte schade ten gevolge van eventuele fouten, omissies, onvolledigheden, onduidelijkheden, innerlijke tegenstrijdigheden of het niet meer actueel zijn van de in deze brochure opgenomen informatie'. Download en lees ook de Algemene Voorwaarden voor individuele rechtsbijstand van FNV. Bezoek de website van FNV Zelfstandigen en blijf goed geïnformeerd:

